1877. IV. évfolyam. 34. szám. Debreczen, Szombat február 17.

DEBRECZENI ELLENŐR.

Politikai, közgazdászati s társadalmi lap.

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen hetenkint ötször, u. m. Hetfőn, Kedden, Szerdán, Csütörtökön és Szombaton.

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz hordva vagy vidékre postan küldve.
Egész évre . 10 frt.
Félévre . . 5 frt.
Negyedévre . 2 frt 50 kr.
Egy hóra . 1 frt.
Előfizethetni helyben a kiadóhivatalban a debreczeni *részvénynyomdában*, aztán Telegdi K. Lajos és ifj. Csáthy Károly könyvkereskedéseikben, vidéken a postahivataloknál.

Hirdetesi dij:
öt hasábos petitsor 5 krajczár. Nagyobb terjedelmü s többizben megjelenő hirdetményeknél leengedés történik. Bélyegdij minden hirdetés után 30 kr. Nyilttéri közlemények minden sora 20 kr. Ezek a szerkesztő által vétetnek fel. — A hirdetmények a szerkesztőségben és kiadói irodában.
Az előfizetési s hirdetményi pénzek a kiadóhivatalba, a lap szellemi részébe tartozó közlemények a szerkesztőségi irodába **a városháza épülete alatt (Rózsatér)** czimezendők.

Debreczen, febr. 17.

(=) A belpolitikai helyzet még mindig egy stádiumban van, a mit lehet ugyan a kifejlődés stádiumának is nevezni, de azzal sem lövünk nagyon messze el a czéltól, ha azt mondjuk, — hogy az a stagnaczió stádiuma.

Hogy a parlamentarizmus az osztrákoknál most éli csecsemő korát, azt már régen tudtuk, de azt, hogy minő kellemetlen ránk nézve a csecsemőkor, soha oly keservesen nem éreztük, mint most, a midőn a bankalkudozásokban az osztrák alkotmányhü pártok járszalagán vezetett osztrák miniszterekkel az alkotmányos csecsemő korszak minden kellemeit át kell élveznünk.

Igen csalódnék az, a ki azt hinné, hogy ma Ausztriában Auersperg és minisztertársai kormányoznak, hogy az alkotmányhü pártok s a kormány között egészségesen fejlődött alkotmányos viszonyok léteznek. Hanem a való az, — hogy Herbst ur meg Skene ur a posztógyáros, — kinek Mexikóba készült téglaszin posztóját ma is hiven viseli honvédségünk, — ők ma a tulajdonképeni oszrák kormány, a kiknek engedelme nélkül sem az osztrák alkotmányhüpárt klubbjainak, sem az igen tisztelt osztrák miniszter uraknak mukkani sem szabad.

Mert hogy a bankügyi tárgyalások egész a mai napig még igen keveset haladtak előre, annak legfőbb oka az, hogy az Auersperg-kabinet addig, mig az alkotmányhü pártoktól instructiókat nem kapott, semmi érdemleges igéretet nem merészel tenni; miután pedig az osztrák alkotmányhü pártok ugy tánczolnak, a mint azt Herbst, meg a posztócsináló Skéne fujják, — ebből világos, hogy az ő felfogásuk szerint a többi összes factorok scártba tételével ő rajtok fordul meg, hogy legyen-é bankegyesség és milyen!

De nem oda Buda! — ám tessék Herbst és Skene uraknak a hányszor tetszik megrendszabályozni Auersperget és társait, — a Tisza-kabinet tudja kötelességét, és abból, a mire magát a nemzet előtt kötelezte, egy hajszálnyit sem fog engedni, és csakis Magyarország paritása elvének tökéletes fentartásával fogja a banküget a maga részéről egyezség tárgyává tenni.

A lapok hirei a tárgyalások menetéről a következőleg szólanak:

A bécsi értekezletek — irja a „Lloyd" — azon lefolyást veszik, a mit arra nézve jeleztünk. A paritás kérdése egyelőre mellőzve van; az osztrák ministerek erre vonatkozólag semmitő kötelező igéretet nem tettek Előbb azt kisérlik meg, nem lehetne-e a másik két eltérési pontban egyetértésre jutni mert a magyar kormány csak ezekre nézve látja helyét a tárgyalásnak, a paritás elvére vonatkozólag ragaszkodik „c'est a prendre ou a laisser" álláspontjához. Az osztrák ministerek azt hiszik, hogy ha sikerül nekik minden más pontban a reichsrathnak vagy egyelőre az alkotmányhü párt nagy gyülésének elfogadható tervet terjeszteni elébe, ez kétszer is meggondolja, hogy a paritás kérdésében való makacsság által mindent tönkre tegyen. — De a két pont vitatása is lassan megy s eredmény ismét csak a magyar kormány engedékenysége által éretett el s belenyugodván ez, hogy mindkét bankosztály hivatalnokainak fizetése a központi tanácstól tétessék függővé. Ezzel azonban — folytatja a „Lloyd" — a kompetenczia kérdése csak részben s pedig kevésbé fontos részében van elintézve. Most a másik, sokkal fontosabb kérdés fölött vitáznak. — Lucam előadói jelentése szerint mindegyik igazgatóság a saját területén meghatározná az egyes czégek és intézetek hitelének maximumát; — de azon kérdésbe, hogy a maximális hitelből menynyit vehessen tényleg igénybe valamely czég, a bécsi főtanács beléavatkozhatott volna. A bank ezt azzal indokolja, hogy a központi közeg az egyes czégek hitelképessége iránt, a terhek iránt, melyek egyik másik czéget a tulsó igazgatóság területén terhelik (s igy tovább) inkább lehet tájékozva, mint a tulajdon területe viszonyaira szoritkozó igazgatóság. A magyar kormány nem egészen tagadja ugyan e kifogás igazságát; azon azonban máskép akar segiteni, nem ugy, hogy a maximál hitel meghatározási joga az igazgatóságra nézve pusztán hasznavehetetlen theoria maradjon. Magyar részről a főtanács beavatkozását nem akarják minden esetben kizárni, akkor különösen nem, ha a bank vagyonát valósággal terheli valami veszély, de e befolyást oly szoro san körül akarják irni, hogy az önkényuralommá soha ne fajulhasson, s a magyar bankosztályt oly alárendelt helyzetbe ne juttathassa, mely a mai fiókintézetétől alig különböznék. Ha ma e kérdés iránt megegyeznek, akkor jön a sor a dotáczióra s ha ezen is tul lesznek, akkor következik — a paritás elvének — az alkotmányhü párt fentartásának hozzájárulása mellet való elfogadása. Minden arról tanuskodik, jegyzi meg a „Loyd", hogy nem csak a jó dolog létrehozása vesz igénybe huzamos időt.

— **A belügyminiszter** körrendeletet intézett a törvényhatóságokhoz az iskolai könyvtárak felállitása érdekében, melyet a müveltségnek a nép között leendő terjesztésére egyik legbiztosabb eszköznek és módnak tart. Ebből kifolyólag a belügyminiszter felhivta az illető hatóságokat, hogy az iskolai könyvtárak ügyét tőlük telhető buzgósággal segitsék elő. Felvannak szólitva a közigazgatási hatóságok ez ügyben müködni, s hisszük, hogy az erélyes hangon tartott miniszteri rendelet nem téveszteni el hatását, sőt jó eredménynyel fog lenni a közel jövőben.

— **Képviselőválasztások.** A körmöczi kerület országgyülési képviselőjéül Pesty Frigyes kitünő történetirónk választatott meg. — Czegléden Verhovay Gyula szavazattöbbséggel lett közelebb megválasztva.

— **A jogász körben** dr. Szivák Imre országgyülési képviselő előadást tartott a bagatell-törvényhozás feladatáról hazánkban.

A keleti helyzet.

(—) A fegyverszünet, mely ez év elején két hónappal meghosszabbitt atott, a jövő hó elején lejárand, s a körülményekből azt lehet sejteni, hogy e nap elérkezésével, megjöttnek fogja Oroszország találni azt az időpontot, — midőn nem hallogathatván tovább semmi szin alatt az akczióba lépést, — azt mulhatatlanul megfogja kezdeni. De ez a mostani körülmények folytán máskép nem is lehet. Oroszország a hosszasan tartó diplomatiai alkudozások idejét hadi készülődésre használta, s most azon a ponton áll, hogy föllévén szerelve katonasága, véget óhajt vetni a bizonytalan helyzetnek.

A konstantinápolyi konferenczia feloszlása óta a diplomaczia hallgatásba esett, — melyet Gorcsakoff hozzá intézett körjegyzéke sem tud megszólalásra birni. Az európai kabinetek megvárják szép csendesen, hogy a másik nyilatkozzék azon kényes kérdésre először, hogy „mit szándékozik tenni"? — Minden s em Angliára tekint, de ott szép csendesen hallgatnak a tervvel. Oroszország pedig annál jobban mozog, — és az nem is csoda, mert anyagi viszonyai között a hadilábra állott hadsereget hasztalanul fentartani nagyon bajos, sőt lehetetlenség is, s a birodalomnak felszámithatatlan károkat okoz e bizonytalanság, — s ennek egyező vélemények szerint csak a közel jövőben megkezdendő háborubalépés vethetne véget.

A török-szerb béketárgyalások a „P. C." hire szerint kedvező fordulatot vettek, az alap megtaláltatott a békekötéshez, s bár Szerbia nagyon ragaszkodik a nemzetközi szerződésekben részére biztositott minden jogához, mindazon által nagyon hihető, hogy a béke, a fegyverszünet lejárta előtt létre fog jönni.

Ma azonban nem annyira a szerb-török, mint az orosz-török ügyek képezik a keleti helyzet kiválóan fontos oldalát, s bennünket is ez érdekkel a legkülönösebben, miután Pétervárott sehogy sem akarnak letenni azon tervről, hogy monarchiánk is bevonatsék az orosz hadi akczió hálózatába, azonban ránk nézve külügyminiszterünk nyilatkozata, melylyel Ignatieff követeléseit perhorreskálta, biztositék, hogy Oroszország kivánata nem teljesülend, mint hogy monarchiánk érdekeinek érzékeny sérelme nélkül nem is történhetnék.

Bár mint alakuljanak is a viszonyok, melyekről a jelenben még nem szólhatunk, annyi kétségtelen, hogy az orosz akczió kezdetét veendi, mert nem magyarázhatjuk másra az orosz trónörökös azon nyilatkozatát, hogy „ütött a cselekvés órája, s a koczka nem soká ellesz vetve." Volna még egy ut Oroszországnak fentartva, melyen haladni ön magokra is nagyon jó lenne, s ez: haza bocsátni a hadsereget. A jelen viszonyok közt jót remélni attól a háborutól, melynek megkezdetétől annyira vonakodott, ezután sem lehet semmi szin alatt sem.

Törökország álladalmi szervezete.

Irta Propper N. János.

IV.

Birósági szervezet. Ulemák. Mollák — k. Meoleviet. Muffetis. Kádi. Naib. Mufti.

(Folytatás.)

Az osman állam berendezés egy intézménye sem tér el inkább a nyugot-európai államok szerkezetétől, de viszont egy intézményben sem nyilatkozik oly praegnans kinyomata a mahomedan szellemnek, mint a birósági szerkezetben. Maga a birói fogalom sokkal szélesebb körü itt, mint bármely más európai nemzetnél, a biró nem csak a törvény tulajdonképeni végrehajtója, de magyarázója is levén. — Miután pedig a mahomedán álladalom polgári törvényei ép oly mértékben egyszersmind vallási czikkelyek: a mahomedán birói testület nemcsak világi de egyszersmind vallási méltóság által kitünő osztály, mely általában U l e m a nevezet alatt ismeretes.

Az ulemák testülete ma tulajdónképen két ágra oszlik, ugymint, a) törvénykezésire, melyhez a törvénytudók — mufti, és birák — kádi, — tartoznak, s b) egyházira, melynek tagjai a vallás szolgái. — Eredettleg elválhatlan összefüggésben egyesült e két tiszt az ulemak testületének minden egyes tagjában s a kadi, ép oly joggal végezte a vallási teendőket s a szorosabb értelemben veendő papi szolgálatot, a mily illetékesen viselhette az imám a kadi hivatalát.

Csak későbbi időkben s egyedül a gyakorlat terén vált ki a kádik osztálya, mint határozottan birói testület, s lőn az imám-okra kizárólag a vallási teendők intézése hagyva, mert a kettős méltóság elvi összeférhetősége még ma sincs megdöntve, minek kétségbevonhatlan bizonysága az, hogy a mohamedán papitestület fejéül a Scheik-ül-izlamot ismeri, ki nem az uralkodók kardövezésénél, de temetésekor is mint a sirima elmondója azon vallási tisztben jár el, melyben csakis mint a vallás szolgája szerepelhet; de más felől az is tény a palotai két főalamizsnás a törvénytudósok legelső osztályához tartozik.

Az ulemák osztálya, habár határozottan papi osztályhoz tartozó, ép oly kevéssé képez önálló testületet az álladalomban, mint a hadsereg; az ulemák theologiailag mivelt tudósok, birák és tanárok. Az ugynevezett m e d r e s s é k-ben képeztetnek a mohamedán ifjak ulemákká. Ezen tanintézetekbe az elemi iskolák végzése után, midőn t. i. irni, olvasni már tud s a vallás elemeit is elsajátitotta léphet be az ifju. A medressék látogatói s z o f t a — tanuló — nevet viselnek, s fő feladatuk a korán elemezése és az arab-nyelvtan megtanulása. A tanfolyam bevégzése után vizsgálatra bocsáttatik a szofta s ha a korán lap és sorszám szerint tudja, h a f u s z (erős emlékzetü) czimet nyer. Csak ezután választ az illető határozott irányt s szenteli magát vagy a tisztán jogi vagy pályára: ezentuli fő anulmányai a korán másolása főtekintettel a szépirásra, a gondolkodástan, mennyiségtan, földrajz, mohamedán történet. A jogi pálya jelöltjei számára külön tanfolyam — danismend — van. A végzett jogászok mint gyakornokok lépnek a birói testületbe s vagy mint helyettes-birák (naid) vagy mint tanárok (muderris) alkalmaztatnak.

(Folyt. köv.)

Fővárosi hirek.

— **Albrecht** főherczeg a képzőmüvészeti társulatnál 2000 ft alpitványt tett. **A konsántinápolyban** járt küldöttség több tagja a vidékre utazik; igy most Kolozsvárra és Kassára mentek. — **Tarcz Gyula** lipcsei származásu honvéd hadnagy a vele lakó Poducska Vogel Máriát szántszándékosan meglőtte, sőt ennek nővérét is megakarta ölni, de az megmenekült. A bünös fogságban van. **Az irók és müvészek** estélye a legkitünőbben sikerült, ez estén Haynald érsek és Ipolyi püspök is részt vettek. — **Dr. Chorin Ferencz** orszszággyülési képviselő legközelebb jegyet váltott Rust kisasszonynyal Prágában. — **Pálos Martonnak** ki hamisitás, csalás és sikkasztás miatt elfogatván 6 év óta vizsgálati fogságban van, most kezdetett meg tárgyaltatni a bün pere.

Sorsjáték jegyzék

az 1870. évi magy. kir. nyeremény-kölcsönnek 1877. évi február 15-én tervszerüleg eszközölt 27-dik kisorsolása alkalmával kihuzott következő sorozat- és nyerőszámokról, u. m.:

Kihuzott sorszámok:

(Minden sorszám 50 nyerőszámot tartalmaz.)

285 302 721 1869 2952 2992 3238 3414 3476 4141 4230 4295 4566 4633 4802 5027 5405 5633.

Kihuzott nyerőszámok:

Huzatra:	Sorszám:	Nyerőszám:	Nyerem. frtokban:
1.	3238	14	100.000
2.	5633	17	10.009
3.	4802	23	5.000
4.	3476	42	1.000
5.	2952	41	1.000
6.	2952	15	1.000
7.	4230	14	1.000
8.	285	40	500
9.	285	20	500
10.	4141	29	500
11.	4633	13	500
12.	4141	30	500
13.	4141	44	500
14.	4141	37	500
15.	3238	18	500
16.	1869	23	500
17.	4141	23	500
18.	5633	32	500
19.	5633	29	500
20.	4566	1	500
21.	5027	26	300
22.	4141	16	500
23.	1869	41	500
24.	4230	28	500
55.	5633	30	500

A kihuzott sorszámok többi számainak mindenike nyer 128 frtot.

A kihuzott számokra eső nyereménynek hat hónappal a huzás után, az eredeti sorsjegyek átadása mellett, a következő pénztáraknál vehetők fel: Budapesten a m. k. központi állampénztárnál; Bécsben a bécsi bankegyletnél; továbbá a pesti, aradi, debreczeni, egri, győri, kassa, nagy-váradi, nyitrai, pécsi, pozsonyi, soproni, szatmári, szegedi, temesvári, zombori, kolozsvári, nagy-szebeni és brassói adóhivataloknál; Horvát- és Szlavonországban; a zágrábi országos főpénztárnál és az eszéki jövedéki fő és adóhivatalnál; Fiumében az ottani jövedéki fő és adóhivatalnál.

Budapesten, 1877. febr. 15-én.

A m. kir. lottoigazgatóságból.

Napi hirek.

— Tisztelettel hivjuk fel mindazon t. vidéki előfizetőinket, kik előfizetési dijaikkal az elmult negyedévről még hátralékban vannak, hogy ennek beküldesét mielőbb eszközölni sziveskedjenek; — miután lapunk fentartása ugy is tetemes áldozatba kerül. Még egyszer kérjük a hátralékban lévő dijaknak mielőbbi szives beküldését. A „Debreczeni Ellenör" szerkesztősége és kiadó hivatala.

— **A gazdasági egyesület** holnap délután 3 órakor az egylet helyiségében választmányi ülést fog tartani, melynek tárgyát az évi jelentés felolvasása és folyó ügyek tárgyalása képezendi.

— **Eljegyzés.** M á r k Endre helybeli jeles képzettségü köz és váltó ügyvéd e hó 15-én jegyezte el B a c s ó L u i z a kisasszonyt a kolozsvári szinház egyik jeles tehetségü tagját, ki mint városunk szülötte, a közönségünk által is mint szintársulatunk egyik kiváló tagja közelismerésben részesittetett. — Őszintén kivánjuk, hogy a tiszta szeretetből kötendő frigyet zavartalan boldogság kisérje az élet utain.

— **A közigazgatási hatóságok** számára kiadott mozgósitasi utasitás némely szakaszának kipótlására szolgáló pótutasitást küldött le a m. kir. honvédelmi miniszterium a városi tanácshoz, mely leginkább arra nézve ád utmutatást: mily rendszabályok foganatositandók mozgósitás esetén a tömegesen bevonuló legénységnek csapatához leendő tovább szállithatása tekintetéből a külön vasuti vonatok közlekedése érdekében.

— **Az „Evangyeliomi Prot. Lap"** 7-dik száma következő tartalommal jelent meg: Az ódon sir szava a bibliai csodák ujdon sirjához" Dr. H e i s z l e r J ó z s e f. „A vidéki középtanodákról" G y ő r y L a j o s Külföld: „Nagy-Brittannia"-k. „A rombolás bajnokai.")Vers.) Z ö l d M i h á l y.

— **Gyászhir.** Mély fájdalommal tudatjuk szeretett jó testvérünk és anyánk néhai özv. Tóth Sámuelné szül. Hajdu Zsuzsánnának több hónapi sulyos szenvedése után vizkórban — életének 49-ik évében f. hó 14-én d. e. 9 órakor történt gyászos kimultát. A megboldogultnak hátramaradt porladozó részei folyó 1877. évi februar hó 16-ik napján d. u. 2 órakor nagyuj utczában 1708. számu háznál tartandó gyászszertartás után a czegléd-utczai sirkertbe fognak örök nyugalomra tétetni. — Mely végtisztességtételre a megboldogultnak rokonait s ösmerősit tisztelettel meghivjuk. — Debreczen, 1877. febr. 15-én. Hajdu Lajos és neje, Hajdu János és neje, Tóth Teréz, Fuchs Józsefné.

— **Gyászjelentés.** Szomorodott szivvel jelentjük, szeretett jó gyámleányom, illetőleg testvérünk és sógornénk néhai G y ö r f f y R ó z s á n a k folyó 1877-ik év február 15-én sorvasztó lázban történt gyászos kimultát. A boldogultnak hült tetemei folyó év február 17-kén délután 3 órakor fognak a széchényi-utcza 1807. számu háztól a ref. kistemplomban tartandó rövid ima után a czegléd-utczai sirkertbe örök nyugalomra tétetni. Mely végtisztességtételre a boldogultnak rokonait, barátnőit és ösmerőseit tisztelettel meghivjuk. — Debreczen, 1877. február 16. Özv. Szecsey Józsefné, szül. Györffy Sára. Györffy Károly, neje Ranczenberger Emillia. Györffy József, neje Cservenyák Katalin. Györffy Karolina, férje Sáska Ignácz. Györffy Gyula és Györffy Teréz.

— **Nyilvános köszönet.** — A debreczeni iparos ifj. önképző egylet könyvtára javára N. N. ur 11 db értékes követ ajándékozott. Kegyes adományáért fogadja hálás köszönetemet az egylet nevében. Kelt Debreczen, 1877. febr. 16. Juhász József könyvtárnok.

— **Egy város birtokai árvereztetnek.** A hiv. lap egy közelebbi száma árverési rovatában azon meglepő hirt hozza, hogy Nyiregyháza városa birtokai f. év apr. 10-én a nyiregyházi tvszék helyiségében végrehajtási uton elfognak árvereztetni. A kérdéses birtokok nagysága 2525 hold és az egész több mint 300,000 frt becsértékkel birhat. Valóban szomoru és megdöbbentő jele közgazdasági állapotainknak, hogy az alföld egyik legnépesebb és leggazdagabb városát is oda juttatták viszonyai, hogy még törzsvagyona is dob alá kerül.

— **A debreczeni takarékpénztár** folyó február hó 25-én d. e. 10 órakor fogja tartani a városháza kis tanácstermében rendes évi közgyülését. Tárgyai: 1. Igazgatói jelentés az 1876. évi üzleteredményről. 2. A felügyelő bizottság jelentése a megvizsgált zárszámadásokról. 3. Az 1876-iki nyeremény felosztása. 4. A nyugdijszabályok megállapitása. 5. 3 felügyelő és két póttag 3 évre választása. — A 120,000 frt tőkével, 52,914 frt tartalékalappal, 8413 frt nyugdijalappal biró intézet forgalma a lefolyt évben 1.896,917 frt 52 kr volt, s a tiszta nyereség az 1876. évről **31,555 frt 13 krt** tesz. Ebből leiratott 3174 frt 89 kr tartaléktőke kamata fejében, 504 frt 82 kr nyugdijtőke kamatában, 2910 frt 28 kr tartaléktőke gyarapitására; 3081 frt 56 kr nyug dijtőke gyarapitására; 281 frt 58 kr adakozásokra. A részvénytőke után kamatfejében kiosztatik 7200 frt. Felülosztalék 1876-ról 14,400 frt, — mely kamat és felülosztalék részvényenként 36 frtot tesz. — Megemlitjük, hogy maga a takarékpénztár háza 16,000 frtot jövedelmezett, tehát valamivel többet, mint az egész pénzüzlet.

— **Hirdetmény.** A folyó 1877-ik évre az 1-ső és 2-ik osztályu kereseti adó, a m. kir. adó felügyelőség által meglévén állapitva, az ilynemü kereset adókötelesek felhivatnak, miszerént az elkészitett adó lajstromokat, a városi adókivető hivatalban február hó 14-től kezdve 8 nap alatt azaz febr. hó 22-ig megtekinthetik; és ha kivetés ellen kifogásuk lenne, felszólamlásukat ezen határidő alatt ugyanott benyujtsák, mert későbbi felszólamlásuknak hely nem fog adatni. Debréczen, 1877. február 9. A városi tanács adóügy osztálya.

— **Több éven át** tapasztaltatván, hogy a ref. főiskolai tanulók ruha — és ágynemüiket bizonyos zugzálogházakhoz hordják; ezen veszélyes szokás meggátlása és zugkölcsönzők megfenyitése végett a főiskolai hatóság a rendőrség figyelmét és erélyes intézkedését felhivta.

— **Meghivás** az 1877-dik év febr. hó 18-ik napján d. e. 11 órakor a vadásztársulat választmányának a városház tanácsnoki szobában tartandó ülésébe. Tárgy: Hajtóvadászat rendezése farkasokra.

— **Teljes holdfogyatkozás** lesz e hó 27-én, melynek derült idő esetére egész lefolyása látható lesz minálunk is. Ez érdekes természeti tüneményre vonatkozólag a következő, szakférfiakra is becses adatok jöttek ki az ó-gyallai csillagdából. A nap Budapesten a mondott napon 5 óra 40 perczkor áldozik le, mig a hold 5 óra 9 perczkor kél föl. A holdfogyatkozás kellő közepetáján a hold 31 lábnyi magasságban álland s az elsötétülés a szemlélőre nézve kényelmes esti órában kezdődik. A „Nautical Almanoe" a következőkben állitja össze a holdfogyatkozás főmozzanatait: A budapesti középidő szerint a hold 6 óra 45 percz 7 másodperczkor lép a föld árnyékába. A teljes elsötétülés kezdete 7 óra 43 p. 4 mp. A teljes elsötétülés közepe 8 óra 31 p. 4 mp. A teljes elsötétülés vége 9 óra 19 p. 4 mp. Utolsó érintkezése a holdnak a föld árnyékával 10 óra 77 p. 1 mp. A föld árnyékkupjának hossza 183,400 mértföld s azon a helyen, a hol a hold keresztül vágja, 1261 mértföld az átmérője. A föld saját tengely körüli forgásánál fogva a hold mindig magasabbra hág a láthatáron, de a holddal együtt a föld árnyékkupja is emelkedik s igy az egész nem változik. Legszebb lesz az a tünemény, midőn a hold a teljes árnyékba lép s mikor ezt elhagyja. Ekkor érik az első, és utolsó napsugarak a hold hegycsucsait, a mi előttünk ugyancsak apró fénycsipkézetnek fog fültünni — de a hold lakóinak, ha volnának, miután e tünemény az ő szemükben teljes napfogyatkozás, ugy fogna feltünni, mint a legpompásabb esti pir viszfénye a hegyek csucsán.

— **Magyar észak keleti vasut** bevételi kimutatás 1877. január 166.873 ft. 1877. január 1-től kezdve 31-ig 166.873 ft. 1876. jan. 1. jan. 31-ig 160.992 ft. A mult év hason időszakához visszonyitva több 5,881 ftval. Budapest 1877. január 14-én. Az üzlet ellenőrség.

A gazda közönség figyelmébe.

A debreczeni m. kir. méntelepben levő 116 darab álladalmmi jó faju álladalmi mének, Kozma Ferencz miniszteri tanácsos ur vezénylete alatt a számos vidéki küldöttségek jelenlétében a folyó évi különböző fedeztetési állomásokra egész ünnepélyességgel tegnap osztattak szét.

A debreczeni fedeztetési állomásra a következő mének fognak állittatni. Jusztice Tokisbér, piros pely 170 cm. magas apja Jusztice Angol vér Kisbérről, anyja Troubadour ángol vér Kisbérről, fedez 5 forintént. Polmodi piros pely 166 cm. magas, apja Polmodi Angol vér Kisbérről, annyja Oakbál ángol vér Kisbérről fedez 4. forintérr. Hadur piros pely 165 cm. magas, apja Herkules mező hegyesi ángol vér, annya Furioso mezőhegyesi angol vér, fedez 3 forintért. Sagia szürke 169 cm. magas, ayja Sagia bábolnai telivér arab, annya Aga Bábolnai telivér arab, fedez 2 forintért.

E ménekkiválasztásában nem a fényüzési lovak tulajdonosainak, hanem a mire a hazának elkerülhetetlen szüksége van, a dolgozó lovakat tartó gazda közönség érdekének előmozditása tartatott szem előtt; mert a fényüzési lótulajdonosoknak módjukban áll, hogy akár egyenként, akár társaságban összeálva bármelyik fényüzési mént az államtól kibérelhessék.

A mének szétosztása reggeli 8 órától délutáni 1 óráig befejeztetvén, Kozma Ferencz ur ő méltósága, a helybeli ménteleplbeli százados és osztályparancsnok, Tichy János ur, továbbá a méntelep állatorvosa, és egy hadnagy ur, továbbá a város részéről, gazdasági tanácsnok Csáky Gergely, lótenyész bizottmányi elnök Koszorus Lajos, és város gazda Szücs Mihály urak kiséretében, délutáni 3 órától fél hat óráig, — a csődörös epreskertben, — a v á r o s tulajdon ménese felett tartott tüzetes szemlét melynek végeztével a városménesének tenyész anyagát meg becsülésre méltó kitünőségnek nyilvánitotta, s ennek valódisága jeléül egy db. Favori Madzina állam méntől és városi anya kanczától származott piros pely négy éves városi ménért az állam részéről 1000 forint árt megajánlott. Mely igéretnek következtében a városi tanács határozata elibe fog terjesztetni e kérdés a végett vajon nem lenne-é czélszerü ezen megkedvelt városi ménért kész pénz helyett a városi ménes fel frissitése czéljából a mező he-

gyesi állam ménesből legalább is két db. méncsikót eszközölni ki.

Midőn gazda közönségünket a gazdálkodás ezen fontosságának fentebbi jelenségeiről értesitjük; egyszersmind tudatjuk hogy a fedeztetés a helybeli méntelep udvarán már a folyó év márczius 1-én rendszeresen meg fog kezdetni és ezen időtől fogva a fenntebb meg jelelt méneken kivül két vagy három tartalék mén is fog fedezésre alkalmaztatni.

Délutani posta.

A bankügyre vonatkozó tárgyalásról a ma délutáni postával a következő érdekesebb hirek érkeztek: Bécs febr. 16. A ministerek mai értekezlete, mely szintén 5 óra hosszat tartott, nem vezetett kielégitő eredményre. A tárgyalások holnap 1 órakor folytattatnak. — Tisza délelőtt a királynál volt. Illetékes helyen, hir szerint, — azon kivánatot fejezték ki, — hogy a tárgyalások minél előbb befejeztessenek.

Bécs, febr. 16. A baloldali klubban Herbst elnök közlé, hogy a kormány is kifejezte a kivánatot a képviselői értekezlet egybehivására, mivel a magyar kiegyezésre vonatkozólag nem akarja lekötni magát, — mielőtt a párttal egyetértésre nem jutott. Az összes-conferentia megtartásának napja azonban még egyelőre nemhatározható meg, mivel az ez idő szerint függőben levő tárgyalások befejeztét bekell várni. Az e kérdés fölötti vitában többszörösen fölvettetett az a kérdés, hogy az urakházának és a többi képviselőházi pártoknak tagjai bevonassanak-e a tervezett értekezletbe.

— **Bécs**, febr. 16. A competentia és dotatió kérdésében egyelőre befejeztettek a tanácskozások. A paritás kérdésében a bank emberei nem vonatnak be. Holnap a tárgyalás megkezdetik. A kiegyenlités iránt osztrák körökben is remény van. Auersperg K. ide érkezett, hogy a főrendiház tagjait értekezletre hivja, melyben a reihsrath kiválóbb tagjai is résztvesznek; — Az alkotmánypárt mindhárom töredéke előtt a kormány az egyezségről előterjesztést teszen. A lengyelek és a rechtspartei elé szintén szándéka van hasonló előterjesztéseket tenni. Ezen klubülések a tárgyalások befejeztével azonnal megtartatnak.

— **Bécs**, febr. 16. A magyar minisztereknek a hét végére várható hazatéréséről szóló hirek nem valók. Az eldöntés előtt a magyar miniszterek nem távoznak el innen. Az értekezletek részleteiről közzétett tudósitások nem egyeznek meg a valóval, s hatásra számitvák. Az alkotmányhü párt fractióinak elnökei ma értesitették a tagokat, hogy a közelebbbi napokban a kormány kivánatára együttes értekezlet lesz, melyben a bankegyesség fog tárgyalás alá vétetni, — továbbá Fux inditványa a delegátiókról. — Herbst készitett egy közvetitő javaslatott a Generalráth egybe állitására vonatkozólag, — mely amint azt beavatottak állitják, lényegében megfelelne a magyar követelményeknek; részleteik azonban mind eddig nyilvánosságra nem jöttek.

DEBRECENI SZINHÁZ.

VI. Bérlet 10. szám.

Vasárnap, 1877. febr. 18-án adatik:

A cserebogár,

vagy:

az álgyürüs legény.

Népszinmü dalokkal tánczczal 3 felvonásban irta, Margitay Dezső.

Felelős szerkesztő: **Szabó Antal.**

Nyilttér.

Értesités.

Eredeti Singer varrógépek

családok és iparosok számára, mint az elismert legjobb varrógép alólirottnál mindenkor raktáron találtatnak tökéletes betanitás mellett **részletfizetésre** is kaphatók.

Mindenféle, más fajta varrógépek beccseréltetnek eredeti Singer varrógépekért.

tisztelettel

Holvay Gyula

varrógépek főraktára.

A hatóságilag engedélyezett, saját felügyeletem alatt a legtisztábban kezelt s a szegedi országos kiállitásnál jeles versenyképességért érdeméremmel kitüntetett

SÓS BORSZESZ

főraktárát Debreczenben C-anak József ur kereskedésébe adtam, hol ismét eladók jelentékeny árkedvezményben részesittetnek Üvegeim czimlapja utánzás ellenőrzése végett, mint „védjegy“ a budapesti kereskedelmi kamara által bekebelezteteti.

Barvath Károly

szab. sósborszeszgyáros

Budapesten.

HIRDETESEK.

Fehérnemü rövidáruk, férfi és női pipereczikkek raktára.

Rochlitz és Beke Debreczenben

Bazár-épület XI. sz. a.

Fehérnemü, Rövidáruk, Férfi és női pipere-czikkek raktára.

Ajánljuk ugy a helybeli, mint a vidéki t. közönség figyelmébe ujonnan, a mai igényeknek megfelelően berendezett üzletünket, s egyszersmind biztositjuk t. vevőinket, hogy szolid eljárásunk által igényeiket kielégiteni és bizalmukat kiérdemelni fötörekvésünk leend.

Felhivjuk egyszersmind alant elősorolt czikkeinkre a t. közönség figyelmét, — u. m.

Férfi czikkek:

Férfi fehér chiffon ingek, sima, hajtott és himzett elejjel	1.60—3.— krig.
„ „ vászon „ „ „ „ „ „	3.40—4.35 „
„ szines creton ingek	1.80 - 2.50 „
„ „ oxford ingek	2.20—3.— „
Négyszeres férfi gallérok a legujabb formákban .	2.30—2.60 „
„ „ kézelők „ „ . .	4.40—5.— „

Azonkivül férfi harisnyák, zsebkendők, nyakkendők, glace-keztyük, inggombok és gomb-garniturok.

Női czikkek:

Női chiffon ingek	1.45—2.60-ig	Reggeli fejkötők	—.75—4.— „
„ vászon ingek	2.——3.— „	Franczia vállfüzők(Mied.)	—.75—5.50 „
„ chiffon nadrágok	1.15—2.30 „	Divatos nyakkendők	—.75—4.— „
„ háló reklik corsettek	1.40—4.— „	Női háromszoros gallérok	—.22 — 45 „
„ szoknyák	2.10—4.30 „	„ „ kézelők	—.35 — 45 „
„ „ uszályos	3.——4.80 „	Galler garniturok	—.60—2.50 „

Azonkivül fail, noblesse és bársony szalagok, mosó csipkék és betétek, himzett stráfok és betétek, blond és guipür csipkék, divatos gombok és ruha diszek, organtin, mouselin, creppe-lisse, moul, batist clair, chiffon, schirting és cloth.

Függöny szövetek méter számra és darabba.

Végül felhivjuk a t. hölgy közönség figyelmét, legjobb féle kötőpamutainkra, gyári áron, — u. m.

3 és 4 szálu pottendorfi, gumpoldskircheni, Király és Petzner-féle pamut, szines kötő, horgoló és himző pamutok.

3 és 4 szálu kötő-czérnák. Gép czérna (valódi Clark 200 Jardos). Gép selymek, gombolyitva és strenglibe.

Bármily nemü áruk beszerzését, férfi és női gallérok és kézelők tisztitását is felvállaljuk.

A n. érd. közönség becses pártfogását kérve maradtunk teljes tisztelettel:

Rochlitz és Beke.

Rochlitz és Beke Debreczenben.

Üzleti helyiség Bazárépület XI. sz. a.

Vidéki megrendelések pontosan teljesittetnek.

Ezer meg ezer hlögy

által mint felülmulhatatlan

bőr-szépitőszer

elismertetett a hivatalosan megvizsgált

ártalmatlan, valódi

RAVISSANTE

du dr. Lejosse

á Paris.

Ezen világhirü szépitőszer pillanat alatt a legszebb, legtermészetesb ifju arczszint idézi elő, a bört fehériti, frissiti és finomitja, a légbehatásaitól védelmezi. eltávolit legrövidebb idő alatt szeplőt, májfoltokat, orrvörösséget s a bőr minden tisztátalanságait, s a rizsport, valamint minden kendőzőszert fölöslegessé tesz.

Nagy eredeti párisi üvegtok 2.50
Kis „ „ „ 1.50
Pósta küldésnél 20 krral több.

Kapható val. minőségben Debreczenben:

Gölti Nándor.

Miskolczon: dr. Csáthy Szabó I. urak gyógyszertáraiban.

Vidéki megrendeléseket pontosan teljesit a központi szétkülditési raktár:

Schwarz Henrik

Budapesten

Mária-Valeriánca 9.

Alulirottak tiszteletteljesen tudatjuk a nagyérdemü közönséggel, miszerint a **Posszert János** ur homokkerti helyiségén, — hol előbb **Feischl Fülöp** ur faraktára létezett —

Máramaros és erdélyi

épület- és szerszámfa-kereskedést

rendeztünk be.

Midőn dusan ellátott raktárunkat ugy az **épitőmesterek, asztalosok, kerékgyártók, pintérek,** mint a **nagyérdemü közönség** figyelmébe ajánlani szerencsések vagyunk, tiszteletteljesen kérjük

mielőbbi megrendeléseiket;

és mi igyekezni, sőt főkötelességünknek fogjuk tartani a bennünk helyezett bizalmat, — ugy az **áruk jósága,** mint azok

árának mérsékelt számitása által

más alkalomra is kiérdemelni.

Magunkat becses pártfogásukba ajánlva maradunk

teljes tisztelettel

Stern Herman és Reich Sámuel

fakereskedők.

(191.) 1—10.

Figyelmet kérek.

A kertészettel foglalkozók becses figyelmébe ajánlom a hernyók pusztitására sikeresen használt ujonnan feltalált, Hernyó égető petróleum fákjáimat, melynek darabját helyben 1 f. 50-krjával, vidéki megrendelésekénél csomagolási dij fejében pedig 20 kr. több fizetendő.

A fákják czélszerü használata több szakavatottak által bösmertetett s arról bár ki is egy tekintetre meggyőződni fog.

Tóth Sándor bádogos

Debreczen czegl.-utcza a p.-kasinó épület alatt.

(189.) 1—3.

Dr. Mezőffi Manó

orvostudor, szülész és fogász.

Lakik nagyujuteza 1702. szám alatt a Konrád-féle házban.

Rendel:

kül s belső és szájbetegségben

délelőtt 11-től 1 óráig.

Fogmütéteket

végez. — ugymint

fogfájás megszüntetését (idegmegölés), **fogkitisztitást, foghuzást, odvas fogak kitömését** (plombirozás) és

fograkást,

délutánni 3 órától 6 óráig.

(163) 1—?

BLAU LIPÓT és FIAI.

BLAU LIPÓT és FIAI

ékszerárusok Budapestről (Dorottyautcza 6. sz. Wurm udvar.)

Fiók-üzlete Debreczenben

főpiacz, Nánássy-féle ház

ajánlják dúsan felszerelt

arany-, ezüst-, drágakő

és

ÓRA-RAKTÁRUKAT,

Brillant, gyémánt, karpereczek, melltük és fülbevalók, gombokból s solitair és rózsa gyémánt-gyürükből.

Különösen ajánlják: **fülbevalók, láncok s gyürükből** stb. álló legujabb s legszebb választékukat, továbbá ajánlják jól szabályozott **Cylinder** és **Anker genfi óráikat** hölgyek és urak számára. —

Minden tárgy törvényes próbával van ellátva.

Ajánlják izléses **ezüst áruikat,** mint: **csészéket, tálczákat, mosdókat, karos és egyes gyertyatartókat, czukortartókat s dobozokat, asztalékeket, kávézó és thea-készleteket, evő s csemegéző szereket** 1, 6, 12 s több személyre.

Egyszersmind ezen szakmába vágó minden czikkeket a legjobb áron megvesznek s becserélnek.

(71) 26—56

Arany, ezüst és ékszerárusok.

DEBRECZENBEN.

főpiacz, Nánássy ház alatt.

Kerestetik.

Kerestetik egy **gépész,** ki ugy a csépléssel, mint a gőzmalom vezetésével járó teendőkben teljes jártassággal bir.

Évi fizetés: 600 frt készpénz; 6 köböl tiszta buza, 16 köböl rozs, 6 véka főzelék, 4 köblös tengeri föld, 2 mázsa só, 2 db marhatartás, 2 darab sertéstartás.

Értekezhetni személyesen vagy levél utján a fentirt feltételeket igazoló bizonylatok előmutatása mellett Szunyogh Alberttel, Esztárban. (U. p. Kis-Marja.)

(186) 2—3

Kiadó lak.

Vargautczán a 2257. számu háznál, az utczára eső lakrész, mely tartalmaz 4 szobát s 1 előszobát, konyhát, kamarát és pinczét, pünkösdtől kezdve kiadó.

Értekezhetni a bent lakó tulajdonossal.

(188) 2—3

Árverési hirdetmény.

A bárándi reform. uj iskola épitése — tégla alapra, vájog falakra, cserép tetőre, 20 öl hosszu, 5 öl széles — folyó hó 12-ik napján délelőtt 10 órakor a községházánál tartandó nyilvános árlejtés utján fog kiadatni, melyre a vállalkozni kivánók ezennel felhivatnak 5% bánatpénz mellett.

Az előirányzott költség, munkadij és anyagokban tészen 4635 ft. 48 krt o. ó.

A terv. költségvetés és az árlejtési feltételek a ref. lelkészi hivatalnál bármikor megtekinthetők.

Kelt Bárándon, 1877. feb. 14. a ref. egyház gyülés megbizásából

Szél György
ref. lelkész.

(194). 1—2

Bor-eladás.

Van szerencsém a nagyérdemü közönséggel tudatni, hogy a miklós- és nagyvárad-utcza sarkán levő házamnál — a miklós-utczán levő kapu melletti bolthelyiségben

bor-kereskedést

nyitottam, hol a legjobb minőségü és minden faju asztali, valamint bel- és külföldi csemege borok a legjutányosabb árért kaphatók.

Vidéki megrendelések — hordó számra is — a legpontosabban kiszolgáltatnak.

Számos megrendelést kér és kiváló tisztelettel marad

(145) 5—6 **Frohner Bernát.**

Eladó vargafa

legjobb minőségü 4 négyszög méteres csomója 13 frt, kapható csapó-utcza 359. sz. a.

Budaházy Józsefnél.

(190) 1—10

Dr. Schwaiger NÖVÉNY-KIVONATA

biztosan és alaposan gyógyitja még oly idült következményeit az önfertőzésnek, férfiui gyöngeségnek és magömléseknek és pedig 4 hét alatt. Ezeken kivül minden nemi betegségekben, nőknél és férfiaknál a legrövidebb idő alatt biztos sikerrel alkalmazható. Egy üveg 2 frtért a használati utasitással együtt a pénz beküldése után vagy utánvétellel azonnal megküldetik.

Dr. Schwaiger
Bécs Schottenfeldgasse no. 60

(174) 3—?

Eladó ház.

A néhai **Riedl Ignácz** hagyatékához tartozó Szentannautcza 2539-dik szám alatti ház külső ondódi földével **szabad kézből eladó.** Tartama: Beltelek 418 □ öl, három rendbeli lak, kettős szin, istálló, góré sat. Ondódi földje 9 hold 690 □ öl, tanya épület rajta, és igen jó alkotásu s jó vizü kőkut.

Értekezhetni iránta ugyanezen háznál **Kiss Orbán Imre** végrendeleti végrehajtó urral. (159) 5—6

Laptulajdonos **Molnár György.**

Kiadja és nyomatja **Kutasi I.** Debreczenben. 1877.